

celé tehdejší Těšínsko, i pokud bylo obsazeno Polskem, neboť, pokud tato část nebyla Polsku přiřknuta, potud nepominulo historické právo Československa na ní a hranice čsl. státu zahrnovaly i ji. (Viz rozhodnutí nejvyššího soudu sb. n. s. civ. čís. 5593.) Část města Těšína, kde je krajský soud, byla však Polsku přiřknuta teprve rozhodnutím konference velvyslanců ze dne 28. července 1920 (viz vládní vyhlášku ze dne 18. prosince 1924, čís. 20 sb. z. a n. pro rok 1925). Obžalovaný Alexandr L. podal do uvedeného rozsudku krajského jako porotního soudu v Těšíně 14. února 1920 zmateční stížnost na nejvyšší soud ve Varšavě, který po veřejném líčení ve smyslu §§ 286 a 346 tr. ř. rozsudkem ze dne 20. května 1920 zmateční stížnost Alexandra L-a zamítl. Jeho oprávnění, rozhodovati jako zrušovací soud o této zmateční stížnosti, dlužno dovzovati z usnesení plebiscitní, mezinárodní komise v Těšíně ze dne 12. února 1920, čís. 9, kterým byl pro západní část Těšínska jako zrušovací soud ustanoven nejvyšší soud v Brně a pro východní část tohoto území nejvyšší soud ve Varšavě. Jelikož usnesení a nařízení mezinárodní komise, které tenkrát na Těšínsku příslušela neobmezená práva zeměpanská, byla závazna pro čsl. a pro polskou vládu, dlužno míti za to, že nejvyšší soud ve Varšavě o zmateční stížnosti Alexandra L-a rozhodl právem. Nelze tedy jeho rozsudku ve smyslu § 36 tr. zák. v tuzemsku nyní upříti platnost a právem tvrditi, že rozsudek krajského soudu jako soudu porotního v Těšíně ze dne 20. prosince 1919 nabyl pravomoci jen pro Polsko. Za tohoto stavu věci je lhostejno, že Alexandr L. je čsl. státním příslušníkem a že 30. září 1927 prohlásil, že trvá na své zmateční stížnosti. Bylo se proto usnėti, jak se stalo.

Čís. 2979.

Přečin podle § 24 tisk. zák. jest deliktem čistě formálním, směřujícím k udržení pořádku ve věcech tiskových, jenž pojmově nemá nic společného s trestným činem, spáchaným obsahem tiskopisu. Naproti tomu jest přestupek podle článku III. zák. čís. 142/1868 deliktem obsahovým; jeho podstatným znakem jest zaviněné spáchání onoho trestného činu, který je stělesněn v obsahu tiskopisu, a nastane trestnost toliko tehdy, pokud tento obsah tvoří skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu (nikoliv přestupku).

Ke skutkové podstatě přečinu podle druhé věty § 24 tisk. zák. se vyhledává »vědomost« toliko ohledně okolnosti, že tiskopis byl zabaven; pro rozšiřování zabaveného spisu neb uveřejnění jeho obsahu tiskem stačí jednání kulposní (uveřejnění nevědomky, zanedbáním povinné péče).

Nejde o případ § 265 tr. ř., byl-li souzený čin spáchán před vnesením dřívějšího rozsudku v první stolici, třebaž o odvolání proti němu bylo pravoplatně rozhodnuto až po spáchání souzeného činu.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1927, Zm I 439/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 22. dubna 1927, jímž byl obžalovaný uznán vinným pouze přestupkem zanedbání povinné péče podle článku III. čís. 1 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. a § 42 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. a nikoliv přečinem podle § 24 tiskového zákona, jak zněla obžaloba, zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a uznal obžalovaného vinným, že v Ú. v čísle 276 časopisu »I.« z 5. prosince 1926 vědomě tiskem uveřejnil obsah článku »Türmitz«, zabaveného v čís. 275 periodického tiskopisu »I.«, vycházejícího v Ú., čímž se dopustil přečinu podle druhé věty § 24 tiskového zákona.

Důvody:

Napadený rozsudek zjišťuje, že v čís. 276 periodického časopisu »I.« ze dne 5. prosince 1926 byl uveřejněn článek, jenž byl dne 4. prosince 1926 zabaven, a že obžalovaný, zodpovědný redaktor, věděl o tomto zabavení; zjišťuje dále, že k uveřejnění zabaveného článku došlo zanedbáním povinné péče obžalovaným, pozůstávajícím v tom, že metérovi Emilu Sch-ovi nařídil, by sazbu zabaveného článku nerozmetal, nýbrž nechal státi, následkem čehož se stalo, že Sch. nevědomky článek zařadil a dal vytisknouti v nepřítomnosti obžalovaného, jenž čís. 276 »I.« před předložením policejnímu komisařství nečetl. V tomto zjištěném ději spatřuje soud, odchyluje se od kvalifikace činu, znějící podle spisu obžalovacího na přečin ve smyslu § 24 věta druhá tisk. zák., stělesněnou skutkovou podstatu přestupku zanedbání péče redaktorské podle čl. III. čís. 1 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. a § 42 zákona na ochranu republiky, vycházejí z názoru, že v § 24 tisk. zák. zapovězené činnosti uveřejnění nelze se dopustiti »nevědomky«. Právem napadá státní zastupitelství tento výrok jako právně mylný, dovolávají se důvodu zmatečnosti podle čís 10 § 281 tr. ř. Předeseť dlužno, že soud nevystihuje rozdíl mezi přečinem podle § 24 tisk. zák. a přestupkem podle čl. III. zák. čís. 142/1868. Přečin podle § 24 tisk. zák. jest deliktem čistě formálním, směřujícím k udržení pořádku ve věcech tiskových, jenž pojmově nemá nic společného s trestným činem, spáchaným obsahem tiskopisu. Naproti tomu je přestupek podle článku III. řečeného zákona deliktem obsahovým; jeho podstatným znakem je zaviněné spáchaní onoho trestného činu, který je stělesněn v obsahu tiskopisu, a nastane trestnost toliko tehdy, pokud tento obsah tvoří skutkovou podstatu zločinu nebo přečinu. Jelikož však v souzeném případě obsah tiskopisu tvoří toliko objektivní skutkovou podstatu přestupku útisku ve smyslu § 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., je na snadě, že by tu skutková podstata přestupku zanedbání povinné péče redaktorské již pro nedostatek jejích objektivních znaků za žádných okolností v úvahu nemohla přijíti. Napadený rozsudek uvádí ovšem, že reprodukce zabaveného článku tvoří objektivní skutkovou podstatu přečinu podle § 24 tiskového zákona; než tento přečin je deliktem for-

málním, nikoli obsahovým a nelze proto s tohoto hlediska nikdy usuzovati na kvalifikaci podle čl. III. zákona čís. 142/1868.

Leč napadený rozsudek spočívá i na mylných předpokladech co do výkladu přečinu podle § 24 tisk. zák. vůbec. Tu ovšem rozsudek správně uvádí, že se ke skutkové podstatě přečinu podle druhé věty tohoto §, spočívajícího ve vědomém rozšiřování zabaveného tiskopisu neb uveřejnění jeho obsahu tiskem, vyhledává »vědomost« toliko o tom, že tiskopis byl zabaven; pokud se však týče druhé skutkové náležitosti tohoto přečinu, totiž rozšiřování zabaveného spisu neb uveřejnění jeho obsahu tiskem, pro něž stačí podle ustálené judikatury tohoto nejvyššího soudu, jakož i bývalého nejvyššího soudu vídeňského jednání kulposní, vyslovuje nalézací soud názor, že se v § 24 tiskového zákona zapovězené činnosti »uveřejnění« nelze dopustiti »nevědomky, třebaš zanedbáním povinné péče« a dospívá, buduje na shora vytčeném mylném výkladu zákona, k závěru, že zjištěné nedbalé počínání si obžalovaného při uveřejnění článku vykazuje zákonné známky přestupku zanedbání povinné péče podle čl. III. zák. čís. 142/1868, jakožto speciálního předpisu pro takovouto činnost v úvahu přicházejícího. Leč právě veškeré v tomto směru rozsudkem zjištěné skutečnosti, že totiž zodpovědný redaktor netoliko nepečoval o to, by sazby zabaveného článku, již nechal státi, nebylo použito znovu, nýbrž, že též závadné číslo 276 periodického tiskopisu před předložením policejnímu komisařství nečetl, tedy o obsah tohoto čísla se vůbec nestaral, naplňují veškeré náležitosti, jež tiskový zákon předpokládá pro kulposní uveřejnění v § 24. V základě těchto zjištění bylo tedy napadený rozsudek zrušiti a obžalovaného při správném výkladu zákona ihned uznati vinným přečinem ve smyslu § 24 tisk. zákona.

Připomíná se, že při výměře trestu nebylo použito § 265 tr. ř., jak to mylně učinil první soud, ježto trestný čin, o něž tu jde, byl spáchán dne 5. prosince 1926, kdežto dřívější rozsudek, jež nalézací soud má tu na mysli, byl vydán v první stolici již dne 19. listopadu 1926 (viz Tl 117/26 krajského soudu v Litoměřicích), takže tu vůbec není předpokladu § 265 tr. ř., že obžalovaný byl rozsudkem, o něž nyní jde, uznán vinným jiným trestným skutkem, spáchaným před vynesením onoho prvního trestního rozsudku. Pokud snad nalézacímu soudu při použití § 265 tr. ř. tanulo na mysli, že proti prvnímu rozsudku ze dne 19. listopadu 1926 bylo podáno odvolání státním zastupitelstvím co do výše trestu, o němž pak rozhodl vrchní zemský soud teprve dne 8. dubna 1927, tudíž po spáchání činu nynějším rozsudkem souzeného, jest tato okolnost pro použití § 265 tr. ř. bezvýznamnou; vždyť předpisem § 265 tr. ř. měla býti docílena shoda s hmotněprávními předpisy §§ 34, 35 a 267 tr. zák. O skutečně sbíhajících se deliktech ve smyslu těchto ustanovení nelze však tu mluvit, kdyžtě trestný čin, o něž tu jde, spáchán byl teprve 5. prosince 1926, tudíž po vydání onoho rozsudku krajského soudu v Litoměřicích, jakožto soudu nalézacího ze dne 19. listopadu 1926, takže tu theoretická možnost spojení obou tu v úvahu při-

cházejících případů podle § 56 tr. ř., což zase je předpokladem použití §§ 34, 35 a 267 tr. zák., byla za všech okolností nemyslitelnou, ať rozhodnutí vrchního zemského soudu v příčině odvolání státního zástupce co do trestu tu již bylo nebo nebylo.

Čís. 2980.

Do usnesení, jímž byl návrh na delegaci (§ 62 tr. ř.) zamítnut, není opravného prostředku; do usnesení, jímž byla delegace povolena, přísluší stížnost jen obžalobci a obviněnému (§ 63 odst. druhý tr. ř.).

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1927, Nd I 546/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací odmítl stížnost soukromé účastnice do usnesení vrchního zemského soudu v Praze ze dne 2. listopadu 1927 v trestní věci proti Václavu H-ovi a Františku B-ovi pro předražování podle § 8, odst. druhý lich. zák., jímž nevyhověno jejímu návrhu na delegaci jiného krajského soudu v obvodu vrchního zemského soudu v Praze na místě příslušného krajského soudu v Chebu.

Neboť:

Zákon v druhém odst. § 63 tr. ř. dává právo stížnosti do usnesení sborového soudu druhé stolice o delegaci jiného soudu na místo soudu příslušného jen obžalobci a obviněnému a to jen do usnesení, jímž byla delegace jiného soudu nařízena, nikoli do usnesení, jímž byla odepřena. Bylo proto stížnost odmítnouti jako nepřipustnou.

Čís. 2981.

Zodpovědný redaktor, t. j. redaktor na periodickém časopise jmenovaný a úřadu řádně ohlášený přejímá proti úřadu trestní zodpovědnost; pokud nebyl vystřídán řádně zřízeným nástupcem (na listu uvedeným a úřadu ohlášeným), nemůže se zbaviti odpovědnosti, ani když ve skutečnosti redakci nevede.

Povinnosti v čl. III. zák. čís. 142/68 (§ 42 zák. na ochr. rep.) mu uložené může dostáti jen tenkrát, učiní-li vhodná opatření, která jsou s to (podle zvláštních poměrů mezi redakcí a tiskárnou) zabrániti, by do tisku nebyl pojat článek, jehož obsahu nezná a jehož neschválil; oné povinnosti nezbavuje ho ani okolnost, že vykonává funkci poslaneckou.

Vyměření náhradního trestu stejným druhem jako trestu hlavního podle § 30 při odsouzení pro přečin § 42 zák. na ochr. rep.

Má-li zrušovací soud za to, že zmateční stížnost správně dovozuje právní mylnost sprostujícího výroku, jest na něm, by podle § 288 čís. 3 tr. ř. ve věci samé rozhodl na podkladě skutkových zjištění soudu prvé